

tionen fra de største Ulykker — Krigens Rædsler og Militarismens Byrder.

Børnehjem eller Plejehjem?

Hr. Kielbergs sidste Indlæg var en stor Skuffelse for Hr. Lazarus, der dog saa gerne vilde belæres. „Ord var der ganske vist flere end nok af“ — „en hel Del, der slet ikke vedkom det Spørgsmaal, jeg har rejst“ — „Urimeligheder“ o. s. v. — Naa, naa, smaa Slag Hr. Lazarus! Kom hellere igen! De vil vel ikke nægte, at der var en Tid for ikke længe siden, da Plejehjemmene var slette. Hvis de ikke er det mere, saa maa De kunne paavise et Tidspunkt, fra hvilket den store Forandring skriver sig. Tør jeg bede om en saadan Paavisning! De vil maaske nævne den ny Lov om Tilsyn med Plejebørn eller den højere Betaling, der nu ydes for disse. Men det forslaaer ikke. — Hvad var der i Vejen med de gamle Plejehjem? Særlig to Ting. For det første manglede de som de 90 pCt. af Hjemmene Landet over endnu i vore Dage ethvert Begreb om en planmæssig, intellektuel og fysisk Opdragelse. Blandt Lærerne staaer det tilvisse sløjt nok til i saa Henseende; men de af os, der opfatter deres Stilling som et Livskald — med Hr. L.'s Tilladelse tør jeg nok benytte dette Ord! det er ikke altid Overspændthed — vi føler det med Styrke, at Opdragelsen saa vel som Undervisningen er en saa stor Kunst, at man ikke bliver færdig med den hverken paa et eller ti Aar, og vi har tilstrækkelig Lejlighed til at erfare, hvor groft der Landet over syndes mod de aller første Begyndelsesgrunde i begge Henseender. I den rigtige gamle Opdragelsesmethode var der en Slags Enhed; men det meste af den er jo kastet overbord og erstattet med tilfældige Stumper af mere moderne Idéer, en hist, en anden her; men der er ingen Sammenhæng i det hele. De Principper, efter hvilke Børn tiljævn opdrages her i vort Fædreland, udmærker sig mest af alt ved Planløshed. Det, der skulde samle, det, der skulde danne Personligheden, det mangler. — Hvad da? Vil jeg have alle Børnene anbragt i Børnehjem? Nej. Og hvorfor ikke? Fordi der vilde blive Mangel paa pædagogiske Talenter — for ikke at sige Genier — til at tage sig af dem alle, og særlig fordi den naturlige Kærlighed, som den er, mellem Forældre og Børn i alt for mange Tilfælde vilde mangle; men denne naturlige Kærlighed erstatter meget og bøder i de fleste Tilfælde saare meget paa mange af Opdragelsens mange Mangler. Og her staaer vi ved den anden Aare, den største Mangel ved de gamle Plejehjem: Er det blevet bedre siden? Har Loven om Tilsyn med Plejebørn — har den større Betaling kunnet skaffe Kærligheden til Veje? — Jeg har ikke mærket det og kan ikke tro det. Men nu selve Tilsynet da? Kan det ikke forhindre Misbrugene? — Ja, det lader jo til, at Hr. L. har stor Tro til Lovens undergørende Kraft — som om det ikke var en let Sag at dreje om et Hjørne med dette som med ethvert andet Tilsyn, naar man vil det. Og hvorfor skulle man ikke ville det? — Hr. L. har dannet sig sin Mening om Sagen „ved Selvsyn til begge Sider“. Det har jeg ogsaa. Jeg har i en

Aarrække haft Ophold i Landets forskellige Egne, saa vel i Jylland som paa Øerne, og da jeg har haft kraftige Opfordringer — baade inden- og udenfra kommende — til at grunde et Børnehjem, saa har jeg haft Øjnene godt med mig. Hvad har Hr. L. da set? — „Tusindvis af intime og hjertelige Forhold der (endog) varer Livet igennem, mellem Plejeforældre og -børn“. — Det har jeg ikke set; jeg har ikke set halvsnesvis af den Slags Forhold, og jeg tillader mig oprigtigt helt at tro, at Hr. L. her fantasiserer lidt for meget. At den herskende Vind- og Strømretning ikke er til Gunst for Børnehjemmene, har jeg længe mærket; men man behøver ikke at være Spormand for at kunne forudsige, at den Tid nok skal komme, da man skal tage til Takke med Børnehjemmene og være glad til — naar man nemlig har gjort den Erfaring, at der mangler Folk med tilstrækkelig pædagogisk Talent og tilstrækkelig Kærlighed. Man maa nemlig huske paa, at der kræves 10—20 Gange saa mange Ægtepar, naar der er Tale om Plejehjem, som naar der er Tale om Børnehjem. At der muligvis kan findes daarlige Børnehjem, for hvem Profitten er Hovedsagen, tør jeg ikke benægte. Jeg kender imidlertid fire Børnehjem og tør dristigt henregne dem alle til de gode. Lige saa lidt skal jeg nægte, at der kan findes gode Plejehjem, saa meget mindre som min Kone og jeg i fire Aar har haft et Plejebarn i vort Hjem; men paa Grundlag af mit Kendskab til disse og til Menneskene, som de er, (er jeg rigtignok kommen til den Overbevisning), at de er og i en overskuelig Fremtid vil vedblive at være Undtagelser. — Hr. L.'s Ord om den store Smittesøde i Børnehjemmene? — Ja, hvorfor har der aldrig været smitsomme Sygdomme i noget af de Børnehjem, jeg kender? — thi det har der ikke. — Formodentlig fordi de ogsaa i det Stykke staaer mere paa Højde med deres Tid, fordi Hygiejnen er bedre der end i Hjemmene, som de er flest.

De, som ikke kender Børnehjemmene paa Landet — dem i København kender jeg ikke — dem kan jeg ikke give bedre Raad end at læse Hr. Kielbergs Artikel en Gang endnu. Den giver et godt Begreb om, hvordan de er, og hvordan de virker. — Jeg skal slutte med at sige, at hvis mine Børn skulde blive moderløse, og jeg ikke saa mig i Stand til at give dem deres Opdragelse her i Hjemmet, da kender jeg ikke fire Hjem, hvor jeg saa trygt turde anbringe dem i Pleje, som i et af de fire Børnehjem, jeg kender, selv om jeg naturligvis ikke sætter dem alle lige højt. *P. Sensen Thisted.*

Fra vor Brevkasse.

Fru Redaktør!

Undertegnede sender Dem herved en Artikel i det Haab, at De vil finde den værdig til Optagelse i Kvindebladet „Hvad vi vil“.

Samtidig benytter jeg Lejligheden til som *Mand* at bringe Dem min oprigtige Tak for Deres store Virksomhed for Kvindesagen, der har og i mange Aar har haft min fulde Sympathi, afto Grunde, for det første, fordi den nuværende Tilstand er en uhyre Uretfærdighed mod Kvinderne, for det andet,

fordi vi Mænd ikke kan være tjente med de Tilstande, som nødvendigvis vil følge af disse: at en Kvinde nemlig skal gøre sig selv umyndig, naar hun vil følge sit Hjertes Valg og indgaa Ægteskab med den, hun elsker. Disse Tilstande vil efterhaands medføre, at de fribaarne Kvinder til stor Skade for det borgerlige Samfund vil holde sig tilbage fra Ægteskabet; thi det Samfund, der i saa høj Grad skal bæres op af Døgnfluer, staaer ikke videre godt. Gid dette snart maatte gaa op for Dhr. Vælgere og Lovgivere!

Med hjertelig Hilsen og Tak fra min Hustru og Deres *N. N.*

Synes De ikke, at der er noget rigtigt i den Tanke om „Erkendtlighed af Feriebørn, der har faaet gæstfrit Ophold paa Landet“?

Jeg har nu den Følelse, at Børn har godt af at lære Taknemlighed og mindes det ved en Erkendtlighed. Naar nu hvert Barn, der har været gæstfrit ude, af Forældrene fik Lov at lægge 2 Øre hen hver Uge (det vilde blive 1 Krone om Aaret), og saa samlede den lille Gave til et velgørende Øjemed, f. Eks. „Trængende syges Landophold“, vilde da ikke disse gode Børn lære at glæde andre svagelige Børn, som kun kan komme ud gennem nævnte Forening? En saadan Velgerning vilde nok mange Forældre lade deres Børn glæde sig ved at samle til. Enhver vilde efter Ævne give, hvad de kunde. Naar kun disse to Øre kunde ombyttes i Mærker, thi hvorvel enhver kan give mindst 2 Øre, ved vi jo godt, hvor mange trange Tider der vil friste Ejeren af de samlede Toører. Det gode, som disse mange Bække smaa kunde udrette, vilde være til Glæde for mange. Deres ærbødige *A. S.*

Vi finder Deres Tanke meget smuk; men for at vide, om den kan virkeliggøres, maa vi vide, om der er Stemning for den hos de paagældende selv. Vi beder derfor vore ærede Læsere at udtale deres Mening og tilsende os samme. *Redakt.*

Kvinden som Jordbruger.

Efterhaanden trænger Kvinden sig frem til flere og flere Stillinger og ved at udføre Arbejder, som man før har ment kun hørte til den mandlige Inræt, til samme Fuldkommenhed som Manden, er det, at Kvinden vinder større Arbejdsmark.

Endnu er det dog kun væsentlig i Byerne, at Kvinden har gjort Fremskridt; men mon Kvinden ikke ogsaa burde vende sin Tanke mod Jordbruget. Herimod indvendes vel som sædvanlig, at Kvindens fysiske Kraft ikke kan slaa til. Vi Kvinder paa Landet véd saa vel, at det ikke er Børneleg at være Dyrkere af Jorden; men vi véd tillige, at Kvinden paa Landet visse Tider af Aaret ogsaa har Arbejde, som heller ikke er de bare Løjer, og jeg mener, at Ordsproget, „Øvelse gør Mester“, taler Sandhed. Kan man udføre strængt Arbejde til enkelte Tider, saa mener jeg, at naar man bliver vænnet dertil, faar daglig Øvelse deri, saa vil det gaa lettere. Heller ikke er Landmandens Arbejde uafbrudt strængt.

Til selve det huslige Arbejde, som des-